

Clare Mackintosh

Auteur van *Mea culpa* en *Ik zie jou*

WALSE HOOP

LITERAIRE THRILLER

1

De dood past mij niet. Ik draag hem als een geleende jas, die van mijn schouders zakt en door de modder sleept. Slechtzittend, onhandig.

Ik wil hem van me af schudden, in de kast gooien, en mijn nette kleren weer aantrekken. Ik wilde geen afscheid nemen van mijn oude leven, maar ik heb goede hoop op het volgende – hoop dat ik dan mooi en sprankelend kan zijn. Voorlopig zit ik gevangen.

Tussen twee levens.

In het ongewisse.

Ze zeggen dat een abrupt afscheid makkelijker is, minder pijnlijk. Daar vergissen ze zich in. De pijn van het slepende afscheid bij een lange lijdensweg verbleekt bij de schok van een leven dat zonder enige aankondiging gestolen wordt. Met geweld. De dag van mijn dood balanceerde ik op het slappe koord tussen twee werelden, met een rafelig vangnet dat geen bescherming meer bood. Aan de ene kant lag de veiligheid, aan de andere kant het gevaar.

Ik deed een stap.

En stierf.

Vroeger maakten we wel grappen over doodgaan – toen we nog zo jong en vitaal waren dat de dood iets was wat andere mensen overkwam.

‘Wie denk je dat er het eerst zal gaan?’ vroeg je op een avond toen de wijn op was en we voor de elektrische haard in mijn huurflat

in Balham lagen. Een dwalende hand die mijn dijbeen streelde verzachtte je woorden.

Ik had meteen mijn antwoord klaar. 'Jij natuurlijk.'

Je gooidde een kussen naar mijn hoofd.

We waren een maand samen. We genoten van elkaars lichaam en praatten over de toekomst alsof die aan iemand anders toebehoorde. Geen verplichtingen, geen beloften, alleen mogelijkheden.

'Vrouwen leven langer,' grijsde ik. 'Dat is een bekend feit. Genetisch bepaald. Survival of the fittest. Mannen redden het niet in hun eentje.'

Jij werd opeens serieus, nam mijn gezicht in je handen en dwong me je aan te kijken. Je ogen waren zwart in het schemerlicht; de gloeiende staven van de elektrische haard weerspiegelden in je pupillen. 'Dat is waar.'

Ik wilde je kussen, maar je vingers hielden me op mijn plaats. Je duim drukte krachtig tegen het bot van mijn kin. 'Als jou iets zou overkomen, weet ik niet wat ik moest beginnen.'

Een lichte huivering, ondanks de hitte van de stralende haard. Voetstappen over mijn graf. 'Ach, kom.'

'Dan zou ik ook sterven,' hield je vol.

Ik maakte een eind aan je jeugdige melodrama en duwde je hand weg om mijn kin te bevrijden, mijn vingers verstrengeld met de jouwe om het geen afwijzing te laten lijken. Toen kustte ik je, eerst nog zacht, daarna harder, tot je naar achteren viel en ik boven op je lag, met mijn haar als een gordijn over onze gezichten.

Je wilde sterven voor mij.

Onze relatie was nog pril, een vonk die net zo makkelijk kon doven als oplaaien. Hoe kon ik weten dat jij ooit niet meer van mij zou houden, en ik niet van jou? Ik voelde me geveleid door de heftigheid van je emotie, het vuur in je ogen.

Jij wilde voor me sterven, en ik voor jou – tenminste, dat dacht ik toen.

Het kwam geen moment bij me op dat een van ons misschien geen keus zou hebben.

2

Anna

Ella is acht weken oud. Ze heeft haar ogen dicht en haar lange donkere wimpers rusten zacht op haar appelwangetjes, die op en neer gaan terwijl ze drinkt. Een klein handje spreidt zich als een zeester over mijn borst. Ik zit met mijn rug tegen de leuning van de bank en denk aan alles wat ik zou kunnen doen terwijl ik haar de borst geef: lezen, tv-kijken, online boodschappen bestellen.

Maar vandaag niet.

Vandaag is geen gewone dag.

Ik kijk naar mijn dochter als ze na een tijdje haar blauwe ogen opslaat en me aanstaart, plechtig en vol vertrouwen. Haar pupillen zijn diepe poelen van onvoorwaardelijke liefde; mijn eigen spiegelbeeld klein maar vast.

Ze drinkt nu steeds langzamer. We kijken naar elkaar en ik bedenk hoe het moederschap het best bewaarde geheim is. Al die boeken, films, al die goedbedoelde adviezen kunnen je nooit echt voorbereiden op dat allesoverheersende gevoel als je de hele wereld betekent voor één klein mensje – en omgekeerd. Ik houd dat geheim in stand en zeg het tegen niemand, want wie zou ik het moeten vertellen? Nog geen tien jaar geleden zat ik nog op school, en al mijn vriendinnen delen nu het bed met minnaars, niet met baby's.

Ella staart me nog altijd aan, maar geleidelijk wordt haar blik wat vager, als nevel die het uitzicht aan het oog onttrekt. Haar oogleden zakken één, twee keer en vallen dan dicht. Haar zuigen – eerst

zo krachtig, daarna ritmisch en ontspannen – verandert van tempo, totdat er lange seconden verstrijken tussen ieder mondje vol. Dan stopt ze en valt in slaap.

Ik til mijn hand op en druk mijn wijsvinger zachtjes tegen mijn borst om het contact te verbreken tussen mijn tepel en Ella's lippen. Dan maak ik mijn voedingsbeha weer vast. Ella's mondje beweegt nog even voordat ze steeds dieper in slaap valt en haar lippen zich vormen tot een volmaakte 'O'.

Ik zou haar in de wieg moeten leggen. Gebruikmaken van de tijd dat ze slaapt. Tien minuten, een uur? We hebben nog lang geen routine samen. 'Routine', het wachtwoord van de jonge moeder, het enige gespreksonderwerp bij de postnatale koffieochtendjes waar ik van het consultatiebureau echt naartoe moet. *Slaapt ze al lang genoeg door? Probeer haar huilen onder controle te krijgen. Heb je Gina Ford al gelezen?*

Ik knik, ik glimlach en ik beloof dat ik mijn best zal doen. Mijn voorkeur gaat uit naar een van de andere nieuwe moeders, iemand die een beetje anders is, zich minder aantrekt van de regeltjes. Want ik hou niet van routine. Ik wil Ella niet in haar wiegje laten huilen terwijl ik beneden achter de computer zit en berichtjes op Facebook post over 'de nachtmerrie van het moederschap'.

Het doet pijn om te huilen om een moeder die niet terugkomt. Maar dat hoeft Ella nog niet te weten.

Ze beweegt zich in haar slaap en de altijd aanwezige brok in mijn keel wordt dikker. Wakker is Ella mijn dochter. Als vrienden zeggen hoeveel ze op mij of op Mark lijkt, zie ik dat zelf eigenlijk niet. Ik zie gewoon Ella als ik naar haar kijk. Maar slapend... slapend is ze mijn moeder. Er verschuilt zich een hartvormig gezicht achter die bolle wanggetjes, en de curve van haar haarlijn lijkt zo op die van mijn moeder dat ik weet dat mijn dochter in de toekomst uren voor de spiegel zal zitten om te proberen die ene rare lok te temmen.

Dromen baby's ook? Waar moeten ze dan over dromen, met nog zo weinig ervaring in de wereld? Ik benijd Ella haar slaap, niet alleen omdat ik nog nooit van mijn leven zo moe ben geweest, maar ook vanwege de nachtmerries als ik eindelijk slaap. In mijn dromen

zie ik wat ik onmogelijk kan weten. Vermoedens, afgeleid uit politierechtbankverslagen. Ik zie de gezichten van mijn ouders, opgezwollen en vervormd door het water. Ik zie de angst op hun gezicht als ze van de rots vallen. Ik hoor hen schreeuwen.

Soms is mijn onderbewustzijn mild gestemd. Niet altijd zie ik mijn ouders vallen; soms lijken ze te vliegen. Dan stappen ze in het niets, spreiden hun armen en zweven laag boven een blauwe zee die het schuim in hun lachende gezichten doet spatten. Dan word ik rustig wakker met een glimlach op mijn gezicht, totdat ik mijn ogen open en besef dat alles nog precies zo is als toen ik ze dichtdeed.

Negentien maanden geleden nam mijn vader een auto – de mooiste en de duurste – van het terrein voor zijn eigen zaak en reed in tien minuten van Eastbourne naar de parkeerplaats bij Beachy Head, waar hij uitstapte, het portier openliet en naar de afgrond liep. Onderweg verzamelde hij wat stenen als ballast. Toen, bij hoog water, wierp hij zich van de rots.

Mijn moeder, ziek van verdriet, volgde hem zeven maanden later, op precies dezelfde manier. De plaatselijke krant sprak zelfs van een ‘kopie-zelfmoord’.

Ik ken alle feiten, omdat de onderzoeksrechter ons twee keer stap voor stap door de gebeurtenissen leidde. Ik zat naast oom Billy en luisterde naar het voorzichtige maar pijnlijk grondige verslag van twee mislukte reddingspogingen door de kustwacht. Ik staaarde naar mijn schoot terwijl de deskundigen hun oordeel gaven over het getij, de kans op overleving en de statistieken van Beachy Head. En ik sloot mijn ogen toen de onderzoeksrechter tot de uitspraak zelfmoord kwam.

Mijn ouders stierven zeven maanden na elkaar, maar vanwege de overeenkomst tussen hun sterfgevallen werden de zittingen in dezelfde week gehouden. Die twee dagen kwam ik heel wat te weten, maar niet het enige wat er werkelijk toe deed.

Waarom ze het hadden gedaan – áls ze het hadden gedaan.

De feiten zijn onweerlegbaar. Alleen waren mijn ouders helemaal niet suïcidaal. Ze waren niet depressief, verward of angstig. Ze waren de laatsten van wie je zoiets zou verwachten.

‘Een geestesziekte is lang niet altijd duidelijk,’ zegt Mark als ik

erover begin, zonder een spoor van ongeduld dat ik het gesprek steeds weer op hetzelfde onderwerp breng. ‘Zelfs de vrolijkste, meest capabele mensen kunnen een depressie krijgen.’

Het afgelopen jaar heb ik geleerd mijn theorieën voor mezelf te houden en geen lucht te geven aan het cynisme dat begraven ligt onder mijn verdriet. Niemand anders heeft twijfel. Niemand anders aarzelt.

Maar misschien kende ook niemand anders mijn ouders zo goed als ik.

De telefoon gaat. Ik wacht op het antwoordapparaat, maar de beller spreekt geen boodschap in. Meteen daarop voel ik mijn mobieltje trillen in mijn zak. Nog voordat ik heb gekeken weet ik al dat het Mark is.

‘Onder een slapende baby, misschien?’

‘Hoe raad je het zo?’

‘Hoe is het met haar?’

‘Ze krijgt om het halfuur de borst. Ik wil eigenlijk eten koken, maar ik kom er niet toe.’

‘Laat maar. Ik kook straks wel als ik thuiskom. Hoe voel jij je?’ Iets in zijn toon verandert, heel subtiel. Een ander zou het niet merken. Onder zijn vraag schuilt een subvraag. Hoe voel je je *vandaag, juist vandaag?*

‘Goed, hoor.’

‘Ik kan wel naar huis komen...’

‘Dat is niet nodig. Echt niet.’

Mark zou het niet leuk vinden om halverwege zijn cursus weg te lopen. Hij verzamelt titels zoals andere mensen bierviltjes of buitenlandse munten – zo veel letters dat ze niet eens meer achter zijn naam passen. Om de paar maanden laat hij nieuwe visitekaartjes drukken, en de minst belangrijke letters schrappt hij maar weer. De cursus van vandaag is ‘De waarde van empathie in de relatie tussen cliënt en therapeut’. Die heeft hij niet nodig. Zijn empathie was al duidelijk zodra ik bij hem binnenstapte.

Hij gunde me de tijd voor tranen en schoof een doos met tissues naar me toe. We hoefden pas te beginnen als ik er klaar voor was, niet eerder. En toen ik ophield met huilen maar nog steeds de woor-

den niet kon vinden, vertelde hij me over de stadia van verdriet: ontkenning, woede, compromis, depressie, acceptatie. En ik wist dat ik nog niet eens de eerste horde had genomen.

Na vier sessies haalde Mark diep adem en zei dat hij me niet langer kon behandelen. Ik vroeg hem of het aan mij lag, maar het ging om zijn beroepsethiek, zei hij. Dit was heel onprofessioneel van hem, maar had ik zin om een keer met hem uit eten te gaan?

Hij was ouder dan ik, dichterbij de leeftijd van mijn moeder, maar kwam heel zelfverzekerd over. Dat paste niet bij de zenuwen die ik nu plotseling bij hem zag.

Ik bedacht me geen moment. 'Ja, leuk.'

Later zei hij dat hij zich schuldiger voelde omdat hij mijn therapie had onderbroken dan vanwege de ethische bezwaren die kleven aan het daten met een cliënte. Een voormalige cliënte, wees ik hem terecht.

Hij vindt het nog altijd ongemakkelijk. Mensen ontmoeten elkaar op allerlei plaatsen, zeg ik tegen hem. Mijn ouders kwamen elkaar tegen in een Londense nachtclub, de zijne op de diepvriesafdeling van Marks & Spencer. Hij en ik hebben elkaar leren kennen in een appartement op de zevende verdieping ergens in Putney, in een spreekkamer met leren stoelen, zachte wollen kussens en een bordje op de deur met de tekst MARK HEMMINGS, THERAPEUT. BEHANDELING OP AFSPRAAK.

'Als je het zeker weet? Geef Ella-Bella een kus van me.'

'Dag.' Ik ben de eerste die ophangt. Ik weet dat hij de telefoon tegen zijn lippen houdt gedrukt, zoals hij doet als hij diep in gedachten is. Hij zal wel naar buiten zijn gestapt om te bellen, even weg van de koffie, het netwerken of wat dertig therapeuten ook doen als ze uit het klasje worden vrijgelaten. Zo meteen sluit hij zich weer bij de anderen aan en ben ik hem een paar uur kwijt, terwijl hij zijn best doet om empathie op te brengen bij een verzonnen probleem – angsten, of een verlies. Hij zou mij graag weer behandelen, maar ik geef hem de kans niet. Ik ben gestopt met therapie toen ik beseftte dat al dat gepraat mijn ouders toch niet kon terugbrengen. Je bereikt een punt waarop de pijn in je hart verandert in droefheid, en daarvoor is geen medicijn.

Verdriet is heel gecompliceerd. Het golft op en neer en heeft zo veel kanten dat ik hoofdpijn krijg als ik die allemaal moet analyseren. Soms hoef ik dagenlang niet te huilen, maar opeens krijg ik dan geen adem meer en begin zo hevig te snikken dat mijn hele lichaam ervan schokt. Het ene moment zit ik nog te lachen met oom Billy om iets onnozels wat papa ooit heeft gedaan, daarna voel ik een geweldige woede omdat hij zo egoïstisch is geweest. Als hij geen zelfmoord had gepleegd, zou mijn moeder dat ook niet hebben gedaan.

De woede is nog het ergst, die blinde razernij – en het schuldgevoel dat daar onvermijdelijk op volgt.

Waarom hebben ze het gedaan?

Al duizend keer heb ik geprobeerd de paar dagen voor papa's dood terug te halen in mijn herinnering. Hadden wij iets kunnen doen om het te voorkomen?

Je vader wordt vermist.

Fronsend had ik het berichtje gelezen. Waar sloeg dat op? Ik woonde nog thuis, maar ik had die nacht in Oxford geslapen, waar ik een conferentie bijwoonde. 's Ochtends dronk ik koffie met een collega uit Londen. Ik excuseerde me om mijn moeder te bellen.

'Vermist? Hoe bedoel je?'

Mijn moeder was niet goed te volgen. Ze praatte heel langzaam, alsof ze de woorden niet kon vinden. De vorige avond hadden ze ruzie gehad, en papa was nijdig naar de kroeg vertrokken. Niets bijzonders dus. Ik was gewend aan hun stormachtige relatie. Die ruzies waaiden snel genoeg weer over. Maar deze keer was mijn vader niet naar huis gekomen.

'Ik dacht dat hij misschien bij Bill geslapen had,' zei ze, 'maar ik zit nu op mijn werk en Bill heeft hem ook niet gezien. Ik maak me vreselijke zorgen, Anna!'

Ik vertrok onmiddellijk van de conferentie, niet omdat ik ongerust was om papa, maar om mijn moeder. Ze hielden de redenen voor hun ruzies altijd goed voor mij verborgen, maar ik was me wel bewust van de nasleep. Mijn vader verdween dan naar zijn werk,

naar de golfbaan of de kroeg, en mama verstopte zich thuis. Tegenover mij probeerde ze haar tranen te verbergen.

Toen ik thuiskwam was het allemaal al voorbij. In de keuken stonden politiemensen, met de pet in de hand, en mijn moeder zat zo heftig te beven dat er een ambulance moest komen om haar te behandelen voor shock. Oom Billy was wit weggetrokken van ellende. Laura, mams peetdochter, zette thee en vergat er melk in te doen. Niemand merkte het.

Ik las het bericht dat papa had gestuurd.

Ik hou dit niet meer vol. De wereld is beter af zonder mij.

‘Uw vader is met een auto van zijn werk weggereden.’ De agent was van papa’s leeftijd, en ik vroeg me af of hij kinderen had. En of zij hem ook als vanzelfsprekend beschouwden. ‘Op de camera’s zien we dat hij gisteravond laat naar Beachy Head is gereden.’ Mijn moeder slaakte een onderdrukte kreet. Ik zag dat Laura probeerde haar te troosten, maar zelf kon ik dat niet. Ik zat als verstijfd. Ik wilde dit niet horen, maar ik moest wel luisteren.

‘Rond tien uur vanochtend werden wij opgeroepen.’ Agent Pickett staaarde naar zijn aantekeningen, waarschijnlijk om onze blikken te ontwijken. ‘Een vrouw had gezien dat een man een rugzak vulde met stenen en zijn portefeuille en telefoon op de grond legde voordat hij van de rots stapte.’

‘En ze heeft niet geprobeerd hem tegen te houden?’ Ik had niet willen schreeuwen, en oom Billy legde een hand op mijn schouder. Ik schudde hem af en draaide me naar de anderen. ‘Ze heeft gewoon toegekeken?’

‘Het ging allemaal heel snel. De vrouw was behoorlijk van streek, dat zult u begrijpen.’ Dat was niet het juiste antwoord, besepte agent Pickett te laat om op zijn tong te bijten.

‘O, was ze van streek? En hoe zou mijn vader zich hebben gevoeld, denkt u?’ Ik keek woedend om me heen, steun zoekend bij mijn familie. ‘Hebben jullie haar ondervraagd?’ vroeg ik de politiemensen.

‘Anna...’ zei Laura zacht.

‘Hoe weten jullie dat zij hem niet geduwd heeft?’

‘Anna, hier is niemand mee geholpen.’

Ik wilde iets terug snauwen, maar zag toen hoe mijn moeder zich zachtjes kreunend tegen Laura aan liet zakken. Dat maakte een eind aan mijn opstandigheid. Ik had verdriet, maar mijn moeder nog veel meer. Ik liep de kamer door, knielde bij haar neer en pakte haar hand. Ik voelde de tranen al op mijn wangen voordat ik besefte dat ik zat te huilen. Mijn ouders waren zesentwintig jaar samen geweest. Ze hadden samengeleefd en samengewerkt, en ondanks alle perikelen hadden ze echt van elkaar gehouden.

Agent Pickett schraapte zijn keel. ‘Het signalement paste bij meneer Johnson. Binnen een paar minuten waren we ter plekke. Zijn auto stond op de parkeerplaats bij Beachy Head en aan de rand van de afgrond vonden we...’ Hij zweeg en wees naar een plastic bewijszak op onze keukentafel waarin ik papa’s telefoon en zijn lichtbruine leren portefeuille herkende. Vanuit het niets dacht ik opeens aan de grap van oom Billy over de mottengaatjes in papa’s jaszakken en heel even dacht ik dat ik in de lach zou schieten. In plaats daarvan begon ik te huilen en hield drie dagen niet meer op.

Mijn rechterarm slaapt, onder Ella geklemd. Ik trek hem weg en beweeg mijn vingers, die tintelen als de bloedsomloop weer op gang komt. Opeens voel ik me rusteloos en wurm me onder Ella’s slapende lijfje vandaan, soepel en geruisloos als een marinier, een van mijn pas verworven vaardigheden als jonge moeder. Voorzichtig laat ik haar op de bank zakken, met een paar kussens in haar rug. Dan sta ik op en rek me uit, stijf als ik ben van te lang zitten.

Mijn vader had nooit last van angsten of depressies.

‘Zou hij je dat hebben verteld als het wel zo was?’ vroeg Laura. We zaten in de keuken, Laura, mam en ik. De politie, de burens, iedereen was vertrokken. Wij zaten als verdoofd, met de zure smaak van een fles wijn op onze tong. Laura had natuurlijk gelijk, al wilde ik dat niet toegeven. Papa kwam uit een lange rij van mannen die vonden dat je een mietje was als je over je gevoelens sprak.

Wat ook de reden was, zijn zelfmoord kwam als een donderslag bij heldere hemel en dompelde ons allemaal in rouw.

Mark en zijn opvolger – toen we die hadden gevonden – stimuleerden me om mijn woede over papa's dood onder ogen te zien. Ik concentreerde me op vijf woorden van de onderzoeksrechter.

In een vlaag van verstandsverbijstering.

Zo was ik in staat de man te scheiden van de handeling en begreep ik beter dat papa's zelfmoord niet bedoeld was om de achterblijvers verdriet te doen. Zijn laatste bericht was eerder de oprechte overtuiging dat wij misschien gelukkiger zouden zijn zonder hem. Niets was minder waar.

Nog moeilijker dan het verwerken van zijn dood was wat er daarna gebeurde. De vraag waarom mijn moeder – nadat ze zelf de pijn van papa's zelfmoord had moeten verwerken en mij had zien huilen om zijn verlies – mij opzettelijk die hele ellende opnieuw liet doormaken.

Het bloed gonst in mijn oren als een wesp die tegen de ruit gevangen zit. Ik loop naar de keuken, drink haastig een glas water en druk mijn handen tegen het granieten aanrecht, half over de gootsteen gebogen. Ik hoor mama weer zingen bij de afwas, terwijl ze naar papa roept dat hij ook weleens iets kan afruimen. Wolken meel als ik onhandig het beslag voor de cake meng in mama's zware stenen kom. Haar handen om de mijne om me te laten voelen hoe ik koekjes en gebak moet maken. En later, toen ik weer thuis kwam wonen, tegen de AGA geleund terwijl de ander eten kookte. Papa in zijn werkkamer of voor de tv in de huiskamer. De vrouwen in de keuken, onze eigen keus, gezellig kletsen.

Hier voel ik me het dichtst bij mijn moeder. In de keuken is de pijn het scherpst.

Vandaag is het precies een jaar geleden.

BEDROEFDE WEDUWE SPRINGT DOOD TEGEMOET, luidde de kop in de *Gazette*. HULPVERLENER ROEPT OP TOT MEDIASTILTE RONDOM ZELFMOORDPLEK, meldde *The Guardian* onbedoeld ironisch.

'Je wist het,' fluister ik. Het is niet normaal om zoiets hardop te zeggen, maar ik kan me niet inhouden. 'Je wist hoeveel pijn het deed, en toch heb je het gedaan.'

Ik had naar Mark moeten luisteren en plannen moeten maken voor vandaag. Iets om me af te leiden. Ik had Laura kunnen bellen

om te gaan lunchen, of shoppen. Alles beter dan thuis te zitten somberen, steeds weer diezelfde obsessie, juist nu, precies een jaar na mama's dood. Er is geen enkele reden waarom vandaag zo veel zwaarder zou moeten zijn dan anders. Mijn moeder is niet doder dan ze gisteren was, niet doder dan ze morgen zal zijn.

En toch...

Ik haal diep adem en probeer me te vermannen. Ik zet mijn glas in de gootsteen en klak met mijn tong, alsof zo'n luide berisping enig verschil zal maken. Ik ga wel met Ella naar het park. We kunnen de lange route nemen, om de tijd te doden, dan nemen we op de terugweg iets voor het eten mee. Voor ik het weet komt Mark weer thuis en is vandaag bijna voorbij. Die abrupte besluitvaardigheid is een bekend trucje, maar het werkt. De pijn in mijn hart wordt wat minder en de druk achter mijn ogen klaart op.

'Bluffen is ook een kunst,' zoals Laura altijd zegt. Of: 'Draag kleren voor de baan die je wilt, niet voor de baan die je hebt.' Met dat bekakte accent van haar. (Je moet trouwens heel goed luisteren om te horen dat het is aangeleerd, niet aangeboren.) Maar het principe blijft hetzelfde. Doe alsof alles geweldig gaat, dan voel je je een stuk beter. En dan gaat het ook beter.

Dat laatste moet ik nog oefenen.

Ik hoor een geluidje. Ella is wakker. Ik ben al halverwege de gang als ik iets door de brievenbus zie steken. Het moet persoonlijk zijn bezorgd, of het is achtergebleven. In elk geval heb ik het vanochtend niet gezien toen ik de post van de mat haalde.

Het is een kaartje. Vanochtend kreeg ik er ook twee, allebei van schoolvriendinnen die beter met verdriet kunnen omgaan als het op afstand blijft, maar toch ben ik geroerd door het aantal mensen dat de datum in hun agenda heeft genoteerd. Toen papa een jaar dood was had iemand een ovenschotel voor mijn deur gezet met een kort briefje: *Invriezen of opwarmen. Ik denk aan je.*

Ik weet nog steeds niet van wie het kwam. Veel condoleancekaarten die we na de dood van mijn ouders ontvingen gingen vergezeld van verhalen over de auto's die ze in de loop van de jaren hadden verkocht. Sleuteltjes overhandigd aan overmoedige tieners en overbezorgde ouders. Sportwagentjes ingeruild voor gezinsauto's.

Auto's om een promotie, een verjaardag of een pensioen te vieren. Mijn vader speelde een rol in de meest uiteenlopende verhalen.

Het adres is op een sticker getypt, het poststempel is half uitgevlakt in de rechterbovenhoek. Het is een dikke, dure kaart, die ik maar met moeite uit de envelop weet te krijgen.

Ik staar naar het plaatje.

Vrolijke kleuren dansen over het karton: een rand van felroze rozen met verstrengelde stengels en glanzende groene blaadjes. In het midden twee champagneglazen die met elkaar klinken. De tekst van de wens is in reliëfletters gedrukt, met glitter.

Van harte gefeliciteerd!

Ik krimp ineen alsof ik een stomp in mijn maag gekregen heb. Wat is dit, een zieke grap? Een vergissing? Een goedbedoelende, bijziende kennis die de verkeerde kaart uit het rek heeft gepakt? Ik vouw hem open.

De boodschap is geprint. Uit goedkoop papier geknipt en tegen de binnenkant geplakt.

Dit is geen vergissing.

Mijn handen trillen en de woorden zwemmen voor mijn ogen. De wesp in mijn oren zoemt nog harder. Weer lees ik de tekst:

Zelfmoord? Dacht het niet.

3

Dit was niet de manier waarop ik had willen gaan, niet de manier waarop ik altijd dacht dat ik zou gaan.

Als ik aan mijn eigen dood dacht zag ik een donkere kamer, onze slaapkamer, met kussens in mijn rug en iemand die een glas water tegen mijn lippen drukte omdat mijn eigen handen al te zwak waren. Morfine om de pijn draaglijk te houden. Bezoekers die op hun tenen langs mijn bed slopen om afscheid te nemen. Ikzelf met rode ogen, maar heel beheerst, luisterend naar hun lieve woorden.

Steeds slaperiger, nog maar zelden wakker, tot aan de ochtend waarop ik niet meer ontwaakte.

Ik grapte altijd dat ik in mijn volgende leven wilde terugkomen als een hond.

Maar veel keus blijkt je niet te hebben.

Je accepteert wat je wordt toebedeeld, of het je bevalt of niet. Een vrouw net als jij, maar ouder en lelijker. Dat, of helemaal niets.

Het voelt vreemd om jou te moeten missen.

Zesentwintig jaar zijn we samen geweest, bijna net zo lang getrouwd. In voor- en tegenspoed. Daar stonden we, jij in een pak, ik in een wijde, klassieke jurk om een buik van vijf maanden te verbergen. Een nieuw leven, wij samen.

En nu ben ik weer alleen. Eenzaam en bang. Totaal ontredderd in de schaduw van een leven dat ooit zo vol en bruisend was.

Niets is zo gelopen als ik dacht dat het zou gaan.

En nu dit.

Zelfmoord? Dacht het niet.

De woorden zijn niet ondertekend. Anna zal niet weten van wie ze afkomstig zijn.

Maar ik wel. Het hele afgelopen jaar heb ik gewacht tot dit zou gebeuren, terwijl ik mezelf wijsmaakte dat stilte zo veel betekende als veiligheid.

Dat is niet zo.

Ik zie de hoop op Anna's gezicht, de belofte van een antwoord op de vragen die haar 's nachts wakker houden. Ik ken onze dochter. Ze zal nooit geloven dat jij en ik uit eigen vrije wil van die rots zijn gestapt.

En daar heeft ze gelijk in.

En ik zie ook, pijnlijk helder, wat er nu zal gebeuren. Anna gaat naar de politie om een onderzoek te eisen. Ze zal vechten voor de waarheid, zonder te beseffen dat achter die waarheid nog meer leugens schuilgaan. Nog meer gevaren.

Zelfmoord? Dacht het niet.

Wat niet weet, dat niet deert. Ik moet Anna ervan weerhouden naar de politie te gaan, voordat ze de waarheid ontdekt en er ongelukken gebeuren.

Ik dacht dat ik afscheid had genomen van mijn oude leven op de dag dat ik naar Beachy Head reed. Maar blijkbaar heb ik me vergist.

Ik moet hier een eind aan maken.

Ik moet er weer heen.

Valse hoop verschijnt augustus 2018.